

رابطه ی رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین

فخری طلائی زاده^۱ و سعید بختیارپور^۲

دریافت مقاله August 22, 2016
پذیرش مقاله June 01, 2016

رضایت زناشویی، یک جنبه ی بسیار مهم در رابطه زوجین است و نقش مهمی در سلامت روان-شناختی زوجین ایفا می کند. سلامت روان شناختی همسران نیز می تواند تحت تاثیر مولفه های مهمی چون رضایت زناشویی و رضایت جنسی قرار گیرد. هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه ی رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین بود. بدین منظور، طی یک پژوهش توصیفی از نوع همبستگی، ۲۲۰ زوج به شیوه ی نمونه گیری در دسترس انتخاب و از نظر رضایت زناشویی، رضایت جنسی و سلامت روان مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوج ها در دوره های سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، ۳۱ تا ۴۰ سال، ۴۱ تا ۵۰ سال ارتباط مثبت و معنادار دارد. همچنین رضایت زناشویی و رضایت جنسی می توانند ۵۷ درصد از واریانس سلامت روان را در دوره ی سنی ۲۰ تا ۳۰ سال پیش بینی کنند. در واقع، رضایت زناشویی می تواند ۳۸ درصد از واریانس سلامت روان در دوره ی سنی ۳۱ تا ۴۰ سال و ۴۴ درصد از واریانس سلامت روان در دوره ی سنی ۴۱ تا ۵۰ سال را پیش بینی کند. نتایج تحقیق حاضر، نشانگر اهمیت ارتباط مثبت و معنادار بین رضایت مندی زناشویی و رضایت مندی جنسی با سلامت روان شناختی زوجها است.

واژه های کلیدی: سلامت روان، رضایت جنسی، رضایت زناشویی، زوجین.

مقدمه

خانواده، به عنوان یکی از نهادهای مهم در هر جامعه ای به خصوص در جامعه ایران، محسوب می شود. در صورتی که خانواده از عملکرد مناسبی برخوردار باشد، اعضای خانواده نیز از سلامت و بهزیستی مطلوبی برخوردار خواهند بود (روستیت، چایکس و چاوین، ۲۰۰۷) و در صورت وجود رضایت مندی اعضای خانواده از عملکرد خانواده و از یکدیگر، سلامت روان شناختی اعضای خانواده نیز تضمین خواهد شد. بر اساس یافته های مطالعات مختلف، می توان گفت که بسیاری از مولفه های تهدید کننده ی سلامت روان و بهزیستی هیجانی، همچون افسردگی و اضطراب با عدم کارکرد سالم

۱. دپارتمان روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، اهواز، ایران

۲. دپارتمان روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز، اهواز، ایران (نویسنده ی مسول) saeedb81@yahoo.com

خانواده مرتبط است (تردول و گالدفارب، ۲۰۱۰؛ ویتسون و ال شیخ، ۲۰۰۳؛ آفرایی، محمدی و صحرايي، ۲۰۱۳). سلامت روان، مجموعه ای از ویژگی هایی است که در برابر حوادث فشار زای زندگی به عنوان سپری محافظ عمل می کند و کمک می کند که افراد، در این موقعیت ها کارکرد بهتری داشته باشن؛. همچنین، حالتی از توانمندی و بهزیستی است که به فرد توانایی لازم برای مقابله با تنش های روزمره ی زندگی را می دهد (منول، باریک، رابرتز، دوریسکو و همکاران، ۲۰۱۵). سلامت روان، با بهبود ارتباطات بین فردی و عملکرد بهتر فرد در جنبه های مختلف زندگی همراه است (ولینت، ۲۰۱۲) و می تواند تحت تاثیر منفی یا مثبت کیفیت زندگی زناشویی قرار گیرد (هیرسچبرگر، اسریواستوا، مارش، پاپ و همکاران، ۲۰۰۹).

رضایت زناشویی، یک تجربه ی شخصی در ازدواج است که تنها توسط خود فرد در پاسخ به میزان لذت رابطه ی زناشویی قابل ارزیابی است و عوامل بسیاری هستند که در زندگی مشترک روی رضایت زناشویی تاثیر می گذارند و این احساس نقش مهمی در میزان کارکردهای بهنجار خانواده ایفا می کند (جیانگ، وانگ، زانگ، لیو و همکاران، ۲۰۱۵). زوج های با رضایت زناشویی ادراک شده ی بالا، توافق زیادی با یکدیگر دارند، از نوع و سطح روابطشان راضی اند، از نوع و کیفیت گذران اوقات فراغت رضایت دارند و مدیریت خوبی در زمینه ی وقت و مسایل مالی خودشان اعمال می کنند (گریف، ۲۰۰۰).

یکی از شاخص های مهم رضایت مندی زوج ها از یکدیگر، رضایت جنسی است (برزنیاک و ویسمن، ۲۰۰۴). رضایت جنسی، به احساس خوشایند شخص از روابط جنسی خود اطلاق می شود (پانگ، دنی، یانگ و لو کوایس، ۲۰۰۰). رضایت از رابطه ی جنسی، یکی از عوامل مهم رضایت از زندگی زناشویی، از عوامل مهم موثر بر سلامتی و کیفیت زندگی زوجین و از مهمترین شاخص های رضایت از زندگی است. رضایت جنسی، در حوزه های خانواده و مسایل زناشویی اهمیت ویژه ای دارد و مطالعات متعددی نیز به تاثیر رضایت جنسی بر رضایت زناشویی اشاره کرده اند. این مطالعات نشان داده است که وجود رابطه ی جنسی مطلوب به نحوی که بتواند باعث تامین رضایت طرفین شود نقشی بسیار مهم و اساسی در پایداری کانون خانواده دارد (علی اکبری دهکردی، ۲۰۱۰). رضایت جنسی، در حوزه های خانواده و مسایل زناشویی، اهمیت ویژه ای دارد. احساس ناکامی سرخورده گی و عدم ایمنی ناشی از فقدان رضایت جنسی، می تواند سلامت روان شناختی همسران را با خطر مواجه کند (برزنیاک و ویسمن، ۲۰۰۴). هدف از پژوهش حاضر، بررسی رابطه ی بین رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان همسران در سطوح مختلف سنی است.

روش

پژوهش حاضر، یک پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه ی آماری این پژوهش شامل زوجین گروه های سنی مناطق جنوب شرق شهر تهران در سال ۱۳۹۴ بود که از این جامعه، ۲۲۰ زوج به صورت نمونه ی در دسترس انتخاب و با پرسشنامه های رضایت زناشویی انریچ^۱، رضایت جنسی هادسون^۲ و سلامت روان گلدبرگ^۳ مورد ارزیابی قرار گرفتند.

پرسشنامه ی رضایت مندی زناشویی انریچ، توسط اولسون، دراکمن و فونریر (۱۹۷۸ و ۱۹۸۷) ساخته شده است. این پرسشنامه، دارای ۱۱۵ سوال و ۱۲ مقیاس شامل پاسخ قراردادی، رضایت زناشویی، موضوعهای شخصیتی، ارتباط زناشویی، حل تعارض، نظارت مالی، فعالیتهای مربوط به اوقات فراغت، روابط جنسی، ازدواج و فرزندان، بستگان و دوستان، نقشهای مساوات طلبی و جهت گیری عقیدتی است که روی مقیاس ۵ درجه ای لیکرت از ۵-۱ نمره گذاری می شود. فرم ۴۷ سوالی این پرسشنامه توسط سلیمانیان (۱۳۷۳) تهیه شده و پایایی آن با استفاده از روش آلفای کرونباخ ۰/۹۵ گزارش شده است. در تحقیق حاضر، برای تعیین پایایی پرسشنامه ی رضایت زناشویی از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۸۳، بود.

پرسشنامه ی رضایت جنسی هادسون، در سال ۱۹۸۱ توسط هادسون، هریسون و کروسکاپ برای ارزیابی سطوح رضایت زوجین ساخته شد. این مقیاس، دارای ۲۵ سوال و از نوع خود گزارش دهی محسوب می شود. پاسخ آزمودنی به هر ماده ی آزمون، در سطح یک مقیاس ۷ درجه ای بین ۰ تا ۶ مشخص می شود و در مجموع، نمره ی آزمودنی ها در کل تست بین ۰ تا ۱۵۰ در نوسان است. نمره ی بالا در این مقیاس منعکس کننده ی رضایت جنسی است. این پرسشنامه، توسط پوراکیب (۲۰۱۰) به اجرای طرح مجدد به فاصله ۱۵ روز برای بررسی وضعیت هنجاری مقیاس انجام شد. نتایج اجرای آزمون و اجرای مجدد آن بوسیله ی آزمون همبستگی مورد تحلیل واقع شد. نتایج این آزمون نشانگر میزان همبستگی ۰/۹۶ در سطح معناداری ۰/۰۱ شده است. همچنین برای بررسی دقیق تر اعتبار بدست آمده از روش دو نیمه کردن آزمون ۰/۸۸ شده است. ضریب گاتمن محاسبه شده نیز ۰/۸۰ است. در تحقیق حاضر، برای تعیین پایایی پرسشنامه ی رضایت جنسی نیز از روش آلفای کرونباخ استفاده شد که برای کل پرسشنامه برابر با ۰/۹۳، بود.

پرسشنامه ی سلامت ۲۸ سوالی توسط گلدبرگ و هیلر (۱۹۷۹) ارایه شده و دارای ۴ مقیاس فرعی- تحت عنوان مقیاس علائم جسمانی، مقیاس علائم اضطرابی و اختلال خواب، مقیاس کارکرد اجتماعی، و مقیاس علائم افسردگی است. هر مقیاس ۷ پرسش دارد. مقیاس علائم جسمانی، مقیاس علائم اضطرابی و اختلال خواب، مقیاس کارکرد اجتماعی و مقیاس علائم افسردگی. از برای جمع بندی نمرات به الف، نمره صفر، ب ۱، ج ۲ و د نمره ۳ تعلق می گیرد. پرسشنامه ی سلامت عمومی یک پرسشنامه ی غربالگری است که توسط آزمودنی تکمیل می شود و در مجموعه های بالینی با هدف تشخیص کسانی که دارای اختلال روانی هستند، مورد استفاده قرار می گیرد. در ایران نیز روایی و پایایی این پرسشنامه معتبر گزارش شده است (تقوی، ۲۰۰۱).

از آنجایی که تحلیل رگرسیون یک فرآیند آماری برای تخمین روابط بین متغیرها است. و به ما در فهم اینکه چگونه مقدار متغیر وابسته با تغییر هر کدام از متغیر های مستقل و با ثابت بودن دیگر متغیرهای مستقل تغییر می کند کمک می کند. برای تحلیل داده ها از ضریب همبستگی پیرسون (برای بررسی ارتباط بین متغیرهای پیش بین و ملاک) و تحلیل رگرسیون (برای پیش بینی متغیر ملاک بر اساس متغیرهای پیش بین) استفاده شد. در تحلیل رگرسیون تعیین پراکندگی متغیر وابسته اطراف تابع رگرسیون مورد توجه است که می تواند توسط یک توزیع احتمال توضیح داده شود و برای شناخت ارتباط میان متغیر مستقل و وابسته و شکل این روابط استفاده می شود. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها

در پژوهش حاضر، ۲۲۰ نفر شرکت کردند که از این میان ۷۷ نفر در رده ی سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، ۷۱ نفر در رده ی سنی ۳۱ تا ۴۰ سال و ۷۲ نفر، در رده ی سنی ۴۱ تا ۵۰ سال قرار داشتند. جدول ۱ مولفه های توصیفی متغیرها را نشان می دهد.

نتایج ضریب همبستگی پیرسون در جدول ۲، ارایه شده است. همان طوری که در جدول ۲ ارایه شده است، بین رضایت زناشویی ($r = ۰/۵۵$ و $p = ۰/۰۰۰۱$) و رضایت جنسی ($r = ۰/۶۶$ و $p = ۰/۰۰۰۱$) با سلامت روان زوجین گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، رابطه ی مثبت معنی داری مشاهده می شود. همچنین بین رضایت زناشویی ($r = ۰/۶۲$ و $p = ۰/۰۰۰۱$) و رضایت جنسی ($r = ۰/۳۴$ و $p = ۰/۰۰۰۱$) با سلامت روان زوجین گروه سنی ۳۱ تا ۴۰ سال، رابطه ی مثبت و معنادار به دست آمد. سرانجام بین رضایت

زناشویی ($r = ۰/۶۶$ و $p=۰/۰۰۰۱$) و رضایت جنسی ($r = ۰/۳۶$ و $p=۰/۰۰۰۱$) با سلامت روان زوجین گروه سنی ۴۱ تا ۵۰ سال نیز رابطه ی مثبت و معنی دار به دست آمد.

جدول ۱: میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیر	گروه سنی	M	sd	n
رضایت زناشویی		۱۵۰/۶۲	۳۶/۷۰	
رضایت جنسی	۲۰ تا ۳۰	۵۶/۷۰	۲۲/۶۲	۷۷
سلامت روان		۲۰/۸۷	۴/۷۲	
رضایت زناشویی		۱۵۲/۲۰	۳۵/۷۲	
رضایت جنسی	۳۱ تا ۴۰	۶۵/۸۷	۱۹/۰۹	۷۷۱
سلامت روان		۲۳/۳۷	۲/۸۹	
رضایت زناشویی		۱۵۱/۹۳	۳۳/۴۴	
رضایت جنسی	۴۱ تا ۵۰	۶۸/۹۲	۱۳/۵۲	۷۲
سلامت روان		۲۳/۱۹	۳/۰۱	
رضایت زناشویی		۱۵۱/۵۶	۳۵/۱۹	
رضایت جنسی	کل	۶۳/۶۶	۱۹/۵۲	۲۲۰
سلامت روان		۲۲/۴۴	۳/۸۳	

جدول ۲: ضرایب همبستگی بین رضایت زناشویی و سلامت روان زوجین گروه سنی

متغیر ملاک	گروه های سنی	شاخص آماری متغیر پیش بین (r)
سلامت روان	۲۰ تا ۳۰ سال	۰/۵۵**
	۳۱ تا ۴۰ سال	۰/۶۶**
رضایت زناشویی	۲۰ تا ۳۰ سال	۰/۶۲**
	۳۱ تا ۴۰ سال	۰/۳۴**
رضایت جنسی	۳۱ تا ۴۰ سال	۰/۶۶**
	۴۱ تا ۵۰ سال	۰/۳۶**

همانگونه که مشاهده می شود، با افزایش رضایت زناشویی و رضایت جنسی در زوج های گروه های سنی مختلف، سلامت روان آنان نیز به طور معناداری افزایش یافته است. همچنین با توجه به یافته های جدول، مشاهده می شود که میزان ضریب همبستگی رضایت جنسی و سلامت روان در گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، بیشتر از سایر گروه های سنی است ولی میزان همبستگی رضایت زناشویی و سلامت روان، تقریباً در هر سه دوره ی سنی برابر است. در ادامه به منظور پیش بینی سلامت روان بر اساس متغیرهای پیش بین از تحلیل رگرسیون استفاده شده است که نتایج در جدول های بعدی گزارش شده است. همان طور که در جدول ۳ نشان داده شده است، رگرسیون پیش بینی سلامت روان زوجین ۲۰ تا ۳۰ سال از روی متغیرهای رضایت زناشویی و رضایت جنسی معنی دار است ($p < 0.001$ و $F = 49/11$).

جدول ۳. پیش بینی سلامت روان بر اساس رضایت زناشویی و رضایت جنسی

Sig.	t	β	Sig.	F	R ²	R	متغیرهای پیش بین	
۰/۰۰۱	۴/۶۶	۰/۳۷	۰/۰۰۱	۴۹/۱۱	۰/۵۷	۰/۷۵	رضایت زناشویی	زوجین ۲۰ تا ۳۰ سال
۰/۰۰۱	۶/۹۴	۰/۵۵	۰/۰۰۱	۵۹/۹۵	۰/۴۴	۰/۶۶	رضایت جنسی	
۰/۰۰۱	۷/۷۴	۰/۶۶	۰/۰۰۱	۴۹/۱۱	۰/۵۷	۰/۷۵	رضایت زناشویی	
۰/۰۰۱	۶/۹۴	۰/۵۵	۰/۰۰۱	۴۹/۱۱	۰/۵۷	۰/۷۵	رضایت زناشویی	زوجین ۳۰ تا ۴۰ سال
۰/۰۰۱	۴/۶۶	۰/۳۷	۰/۰۰۱	۲۱/۰۸	۰/۳۸	۰/۶۲	رضایت زناشویی	
۰/۰۰۱	۵/۴۴	۰/۶۱	۰/۰۰۱	۴۲/۷۴	۰/۳۸	۰/۶۲	رضایت جنسی	
۰/۸۵۹	۰/۱۷۹	۰/۰۲	۰/۰۰۱	۴۲/۷۴	۰/۳۸	۰/۶۲	رضایت جنسی	زوجین ۴۰ تا ۵۰ سال
۰/۰۰۱	۶/۵۳	۰/۶۲	۰/۰۰۱	۲۷/۸۲	۰/۴۴	۰/۶۷	رضایت زناشویی	
۰/۰۰۱	۶/۲۶	۰/۶۳	۰/۰۰۱	۲۷/۸۲	۰/۴۴	۰/۶۷	رضایت جنسی	
۰/۵۸۴	۰/۵۵۰	۰/۰۵	۰/۰۰۱	۵۵/۹۱	۰/۴۴	۰/۶۶	رضایت زناشویی	

متغیر رضایت زناشویی با ضریب بتای ۰/۳۷ و متغیر رضایت جنسی با ضریب بتای ۰/۵۵ می توانند به طور مثبت و معنی داری سلامت روان زوجین ۲۰ تا ۳۰ سال را پیش بینی کنند. همچنین، مقدار R² نشان می دهد ۵۷٪ از واریانس سلامت روان زوجین ۲۰ تا ۳۰ سال توسط متغیرهای یاد شده تبیین

می شود. نتایج تحلیل رگرسیون مرحله ای نیز نشان داده است که متغیرهای رضایت جنسی و رضایت زناشویی به ترتیب پیش بینی کننده ی سلامت روان زوجین ۲۰ تا ۳۰ سال است. رگرسیون پیش بینی سلامت روان زوجین ۳۱ تا ۴۰ سال، از روی متغیرهای رضایت زناشویی و رضایت جنسی معنی دار است ($F=21/08$ و $p<0/001$) و متغیر رضایت زناشویی با ضریب بتای $0/61$ می تواند به طور مثبت و معنی داری سلامت روان زوجین ۳۱ تا ۴۰ سال را پیش بینی کند. همچنین، مقدار R^2 نشان می دهد 38% از واریانس سلامت روان زوجین ۳۱ تا ۴۰ سال توسط متغیرهای یاد شده تبیین می شود. نتایج تحلیل رگرسیون مرحله ای نیز نشان داد که تنها متغیر رضایت زناشویی، پیش بینی کننده ی سلامت روان زوجین ۳۱ تا ۴۰ سال است. یافته ها نشان می دهد رگرسیون پیش بینی سلامت روان زوجین ۴۱ تا ۵۰ سال، از روی متغیرهای رضایت زناشویی و رضایت جنسی معنی دار است ($p<0/001$ و $F=27/82$) و متغیر رضایت زناشویی با ضریب بتای $0/63$ می تواند به طور مثبت و معنی داری سلامت روان زوجین ۴۱ تا ۵۰ سال را پیش بینی کند. همچنین، مقدار R^2 نشان می دهد 44% از واریانس سلامت روان زوجین ۴۱ تا ۵۰ سال توسط متغیرهای یاد شده تبیین می شود. نتایج تحلیل رگرسیون مرحله ای نیز نشان داده است که تنها متغیر رضایت زناشویی، پیش بینی کننده ی سلامت روان زوجین ۴۱ تا ۵۰ سال است.

بحث و نتیجه گیری

رضایت زناشویی، وضعیتی است که طی آن زن و شوهر از ازدواج با یکدیگر و با هم بودن احساس شادمانی و خرسندی می کنند. برخی روان شناسان معتقدند که رضایت زناشویی، انطباق میان وضعیت موجود و وضعیت مورد انتظار است. طبق این تعریف، رضایت زناشویی زمانی محقق می شود که وضعیت موجود در روابط زناشویی با وضعیت مورد انتظار فرد منطبق باشد. ادراک زن و شوهر از میزان، شدت و دامنه ی مشکلات موجود در رابطه ی همسران نیز نشان دهنده ی سطح رضایت زناشویی آنهاست. رضایت مندی زناشویی را پیامد توافق زناشویی که به صورت درونی احساس می شود نیز می دانند. رضایت زناشویی یک تجربه ی شخصی در ازدواج است که تنها توسط خود فرد در پاسخ به میزان لذت رابطه ی زناشویی قابل ارزیابی است و عوامل بسیاری هستند که در زندگی مشترک بر رضایت زناشویی تاثیر می گذارد.

هدف از پژوهش حاضر، بررسی رابطه ی رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان زوجین در سطوح مختلف سنی بود. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین رضایت زناشویی و رضایت جنسی

با سلامت روان در دوره‌ی سنی ۲۰ تا ۳۰ سال ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد و رضایت زناشویی و رضایت جنسی می‌توانند به صورت مثبت و معنادار ۵۷ درصد از واریانس متغیر سلامت روان را پیش‌بینی نمایند. نتایج پژوهش حاضر، همسو با یافته‌های سایر پژوهشگرانی در نظر گرفته شد که نشان داده‌اند در صورتی که زوج‌ها به خصوص در شروع زندگی زناشویی از کیفیت زندگی زناشویی بالاتری برخوردار باشند، در نتیجه سلامت و بهزیستی بیشتر و مشکلات و اختلالات کمتری را گزارش می‌کنند (ویلنو و همکاران، ۲۰۱۴؛ ترودل و گلدفارب، ۲۰۱۰؛ ویسون و ال شیخ، ۲۰۰۳؛ دوش، تیلور و کروگر، ۲۰۰۸؛ کومبز، ۲۰۰۸).

در تبیین می‌توان چنین استدلال کرد، زوج‌های جوانی از زندگی زناشویی رضایت دارند که بین آنها ارتباط بین فردی مثبت وجود دارد، اتحاد زیادی دارند، در جنبه‌های مختلف زندگی حامی همدیگر اند، در انجام بسیاری از فعالیت‌های خانوادگی و تفریحی با هم تفاهم دارند و سازگار اند، توانایی مدیریت سازندگی در اختلافات را دارند، با خانواده‌های اصلی خود نیز ارتباط متقابل و مثبت دارند و در جنبه‌های مختلف زندگی همچون مسایل مالی تفاهم دارند. در نتیجه، این زوج‌ها که همسران خود را یک منبع حمایتی دلسوز و در دسترس در نظر می‌گیرند، احساس امنیت و اعتماد به نفس می‌کنند و میزان بیشتری از سلامتی و بهزیستی را گزارش می‌دهند (دوش و همکاران، ۲۰۰۸). همچنین، رضایت جنسی به خصوص در اوایل زندگی زناشویی، چارچوبی را برای زوجین ایجاد می‌کند که در آن می‌توانند عشق، صمیمیت، لذت و محبت را به بهترین شکل ممکن تجربه کنند. پژوهش‌ها نیز نشان داده‌است که رضایت جنسی، باعث افزایش صمیمیت بین زوج‌ها، افزایش رضایت آنها از یکدیگر و در نتیجه افزایش سلامت روان آنها می‌شود (یو، برتل، دی، گانگاما، ۲۰۱۴؛ هیمن، لانگ، اسمیت، فیشر و همکاران، ۲۰۱۱). پژوهش حاضر نشان داد که بین رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان در دوره‌ی سنی ۳۱ تا ۴۰ سال ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد و رضایت زناشویی می‌تواند به صورت مثبت و معنادار ۳۸ درصد از واریانس متغیر سلامت روان را پیش‌بینی کند. این یافته نیز با سایر مطالعات انجام شده مطابقت دارد (ایو و همکاران، ۲۰۱۴؛ هیمن و همکاران، ۲۰۱۱).

در تبیین می‌توان گفت که رضایت مندی زناشویی و جنسی، فقط محدود به اوایل زندگی زناشویی نیست و در سالهای بعد نیز مشاهده می‌شود. رضایت زناشویی بر کیفیت و میزان سلامت روان رضایت از زندگی، میزان احساس تنهایی و میزان لذت جنسی افراد تاثیر دارد (یو و همکاران، ۲۰۱۴). همچنین نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین رضایت زناشویی و رضایت جنسی با سلامت روان در دوره‌ی سنی ۴۱ تا ۵۰ سال ارتباط مثبت و معنادار وجود دارد و رضایت زناشویی می‌تواند به صورت

مثبت و معنادار ۴۴ درصد از واریانس متغیر سلامت روان را پیش بینی نمایند که با یافته سایر پژوهشگران همسویی دارد (ویتسون و ال شیخ، ۲۰۰۰؛ دوش و همکاران، ۲۰۰۸).

به طور کلی یافته های پژوهش حاضر، نشانگر اهمیت رضایت زناشویی و رضایت جنسی به عنوان دو بعد مهم کیفیت زندگی زناشویی و پایداری ازدواج در افزایش سلامت روان شناختی افراد متأهل در دوره های مختلف سنی است. در واقع رضایت زناشویی و رضایت مندی جنسی فقط محدود به دوره ی خاصی از زندگی زناشویی زوج ها نیست. زوج ها در دوره های سنی جوانی و میانسالی در صورتی که رضایت زناشویی و جنسی بیشتری را تجربه کنند، سلامت روان شناختی بیشتری را نیز گزارش می کنند. زوج هایی که دوره ی بالاتر از ۴۰ سال قرار دارند نیز در صورتی که از رضایت زناشویی و جنسی برخوردار باشند، سلامت روان بیشتری را تجربه می کنند. همچنین با توجه به یافته های جدول مشاهده می شود که میزان ضریب همبستگی رضایت جنسی و سلامت روان در گروه سنی ۲۰ تا ۳۰ سال، بیشتر از سایر گروه های سنی است ولی میزان همبستگی رضایت زناشویی و سلامت روان تقریباً در هر سه دوره ی سنی برابر است.

References

- Aliakbari Dehkordi, M. (2010). Relationship between woman sexual function and marital adjustment. *J Behav Sci* 2010;4(3):199-206 (Persian)
- Arfaie, A., Mohammadi, A., & Sohrabic, R. (2013). Relationship between marital conflict and child affective-behavioral psychopathological symptoms. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 84, 1776 – 1778 .
- Brezsnyak, M., & Whisman, M. (2004). Sexual desire and relationship functioning; It's effect of marital satisfaction and power. *Journal of Sex and Marital Therapy*, 30(3), 199-217 .
- Campbell, T.L.(2003). The effectiveness of family interventions for physical disorders. *Journal of Marital and Family*, 29(2), 263-281 .
- Coombs, R. (2008). Marital status and personal wellbeing. *A literature Review Family Relations*, 40, 97-102 .
- Dannelly, D.A. (1993). Sexually inactive marriages. *Journal of Sex Research*, 30(2), 171-176 .
- Dush, C., Taylor, M., & Kroeger, R. (2008). Marital Happiness and Psychological Well-Being across the Life course. *Family relations*, 57(2), 1- 23 .
- Greef, A.P. (2000). Charactersiescs of families that function well. *J Fam Issu*, 21(8), 948- 963.
- Heiman, J.R., Long, J.S., Smith, S.N., Fisher, W.A., Sand, M.S., & Rosen, R.C. (2011). Sexual satisfaction and relationship happiness in midlife and older couples in five countries. *Arch Sex Behav*. 40(4):741-53 .
- Hirschberger, G., Srivastava, S., Marsh, P., Pape Cowan, C., & Philip, A. (2009). Cowan/ Attachment, Marital Satisfaction, and Divorce during the First Fifteen Years of Parenthood. *Pers Relatsh*, 16(3), 401–420 .
- Jiang, H., Wang, L., Zhang, Q., Liu, D.X., Ding, J., Lei, Z., Lu, Q., & Pan, F. (2015). Family functioning, marital satisfaction and social support in hemodialysis patients and their spouses. *Stress Health*, 31(2), 166-74.
- Manwell, L.A., Barbic, S.P., Roberts, K., Durisko, Z., Lee, C., Ware, E., & McKenzie, K. (2015). What is mental health? Evidence towards a new definition from a mixed methods multidisciplinary international survey. *BMJ Open*. 2;5(6), e007079 .
- Pourakbar, S. (2011). Surveying the role of personality traits in exhalation of the relationship between sexual satisfactions with marital satisfaction. Master thesis. Unpublished. University of Tarbiat moddares. (Persian.)
- Roustit, C., Chaix, B., & Chauvin, P. (2007). Family breakup and adolescents' psychosocial maladjustment: public health implications of family disruptions. *Pediatrics*, 120(4), 984-991.

- Shahhosseini, Z., Hamzeh Gardesh, Z., Pourasghar, M., & Salehi, F. (2014). A Review of Affecting Factors on Sexual Satisfaction in Women. *Mater Sociomed*, 26(6), 378–381 .
- Soleimani, A. (1994). Surveying the relationship of irrational beliefs with marital satisfaction among married university students. Master thesis. Unpublished. Tarbiat Moallem University. (Persian.)
- Taghavi, S.M. (2001). Surveying the validity and reliability of general health questionaries' (GHQ). *Psychology*, 20, 381- 398. (In Persian.)
- Trudel , G., & Goldfarb, M.R. (2010). Marital and sexual functioning and dysfunctioning, depression and anxiety. *Sexologist*, 19(3), 137–142.
- Vaillant GE (2012). Positive mental health: is there a cross-cultural definition? *World Psychiatry*, 11(2), 93-9.
- Villeneuve, L., Dargis, L., Trudel, G., Boyer, R., Preville, M., & Bégin, J. (2014). Daily hassles, marital functioning and psychological distress among community-dwelling older couples. *European Review of Applied Psychology*, 2(1), 1-10 .
- Whitson, S., & El-Sheikh, M. (2003). Marital conflict and health: Processes and protective factors. *Aggression and Violent Behavior*, 8(3), 283–312.
- Yoo, H., Bartle-Haring, S., Day, R.D., & Gangamma, R. (2014). Couple communication, emotional and sexual intimacy, and relationship satisfaction. *J Sex Marital Ther*, 40(4), 275-93 .
- Young, M., Denny, G., Young, T., & Luquis, R. (2000). Sexual satisfaction among married women. *Psychol Rep*, 86 (3, 2), 1107-22.

Journal of
Thought & Behavior in Clinical Psychology
Vol. 9 (No. 40), pp. 37-46, 2016

The relationship between marital satisfaction and sexual satisfaction with couple mental health

TalaiZadeh, Fakhri
Islamic Azad University, Ahvaz, Iran
Bakhtiyarpour, Saeed
Islamic Azad University, Ahvaz, Iran

Received: August 22, 2016

Accepted: June 01, 2016

Marital satisfaction is a very important aspect in a couple relations and plays an important role in their psychological health. On the other hand, the couple's psychological health can be affected by factors such as marital and sexual satisfaction. The purpose of this study is to investigate the relationship between marital and sexual satisfaction with mental health among married couples. Therefore, in a descriptive and correlational study, 220 couples were selected through availability sampling method and evaluated for marital satisfaction, sexual satisfaction, and mental health. Regression analysis showed that marital satisfaction and sexual satisfaction have a significant and positive relation to psychological health among the group ranges of 20 to 30, 31 to 40, and 41 to 50. Furthermore, marital satisfaction and sexual satisfaction could predict 57% of the variance in mental health in the age period of 20 to 30 years. In fact, marital satisfaction could predict %38 and %44 of the variance in mental health for the age periods of 31 to 40 years and 41 to 50 years respectively. The results indicate the importance of a positive and significant relationship between marital and sexual satisfaction with mental health among the married couples.

Keywords: mental health, sexual satisfaction, marital satisfaction, married couples